

# HISTORIA I TRADYCJA

<http://hit.policja.gov.pl/hit/aktualnosci/193493,GROB-POLICJANTA-POLSKIEGO-NA-TERENIE-KWP-W-KATOWICACH-MIEJSCE-PA-MIECI-NARODOWEJ.html>  
2020-09-22, 04:12

## GRÓB POLICJANTA POLSKIEGO NA TERENIE KWP W KATOWICACH ... MIEJSCE PAMIĘCI NARODOWEJ

**Grób Policjanta Polskiego jest wzorowany na Grobie Nieznanego Żołnierza, który ma swe korzenie w I wojnie światowej, w czasie której zginęły miliony żołnierzy. Niestety wielu żołnierzy nigdy nie zostało zidentyfikowanych. Kraje, które poniosły największe straty, zaczęły upamiętniać nieznaną poległych żołnierzy, pomnikiem symbolizującym Grób Żołnierza.**

Po raz pierwszy pochowano Nieznanego Żołnierza w Wielkiej Brytanii w Opactwie Westminsterskim, 11 listopada 1920 roku a w ślad za tym, takie groby zaczęły budować inne kraje. Ostatni Grób Nieznanego Żołnierza powstał w 1982 roku w Iraku i prawdopodobnie nie powstanie już żaden następny – nieporównanie mniejsze straty w konfliktach wojennych i współczesne techniki identyfikacji ofiar za pomocą DNA czynią budowę takich pomników bezcelową.

Symboliczny i skromny monument zbudowany w Katowicach staraniem członków Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r. jest pomnikiem jedynym w swoim rodzaju. Na całym świecie nie ma grobu nieznanego policjanta. Grób zawiera szczątki nieznanego z imienia i nazwiska funkcjonariusza Policji RP, który został zamordowany wiosną 1940 roku w Kalininie (obecnie Twerze) przez funkcjonariuszy NKWD w ramach tzw. „Zbrodni Katyńskiej”. Warto w tym miejscu podkreślić, iż ekshumowane w trakcie prowadzonych prac ekshumacyjnych na terenie kompleksu leśnego Miednoje, szczątki nie znanego polskiego policjanta posiadały resztki umundurowania służbowego – kurtki mundurowej z oznaczeniami Policji Województwa Śląskiego w stopniu starszego posterunkowego.

To, że znajduje się w stolicy województwa śląskiego ma także swoją symboliczną wymowę. Tutaj pamięć o martyrologii policjantów czci się w sposób wyjątkowy. Tu zebrali się ludzie, którzy zwykłe wspomnienie potrafili przekuć na trwałą pamięć, która przestrzega i uczy patriotyzmu młode pokolenia.

Synowie i córki zamordowanych przez sowieckiego okupanta policjantów, skupieni w Ogólnopolskim Stowarzyszeniu Rodzina Policyjna 1939 r. 17 września 1992 roku podjęli uchwałę powołującą Społeczny Komitet Budowy Grobu Policjanta Polskiego. W skład Komitetu Budowy weszli: Witold Banaś – przewodniczący Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r. oraz członkowie: Wanda Kustro, Danuta Nerlewska, Maria Nowak, Genowefa Ziomek, Emilia Wośko, Apolonia Stefańczuk, a także przedstawiciele Zarządu Wojewódzkiego NSZZ Policjantów. Komendę Wojewódzką Policji reprezentowali: podisnp. Ryszard Mastalerz - Komendant Wojewódzki Policji, mjr Andrzej Głowacz - Dowódca OP KWP oraz mgr inż. Maria Polańska. Komitet zaszczylił swą osobą również Senator RP Jan Jesionek, w skład także wszedł przedstawiciel Urzędu Ochrony Państwa - prof. Bronisław Młodziejowski.

Budowę Grobu czynnie wsparła Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Warszawie, Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach, Zarząd Wojewódzki NSZZ Policjantów w Katowicach, Rada Miejska i Urząd Miasta w Katowicach, Sejmik Samorządowy ówczesnego Województwa Katowickiego, Huta „Baildon” w Katowicach oraz Komenda Główna Policji i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oraz funkcjonariusze Służby Więziennej.

Ówczesny Przewodniczący Zarządu Wojewódzkiego NSZZ Policjantów nadkom. Jacenty Solejdowicz, delegował do pomocy Stowarzyszeniu asp. Antoniego Dudę, który wraz z Witoldem Banasiem - Prezesem Stowarzyszenia rozpoczęli akcję informacyjną skierowaną do instytucji i organizacji. „Pukali do drzwi” Komendy Głównej Policji, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Wszędzie spotkali się z duża życzliwością i przychylnością dla sprawy. W strzegomskich kamieniołomach znalazł się materiał na płytę Grobu, a za jego transport zapłaciła Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach, natomiast za kamień Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Warszawie.

Także ówczesny Komendant Główny Policji nadinsp. Zenon Smolarek wyasygnował pieniądze na zakup kostki do wybrukowania Placu Apelowego. Budowę Grobu wsparła Rada Miejska i Urząd Miasta Katowice. Wiceprezydent Marek Tomaszewski, który z ramienia władz miasta wykazywał największe zaangażowanie i pomoc dla działań Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r., postarał się o kamieniarzy, którzy wybrukowali plac.

Przy budowie samego Grobu pomagali także funkcjonariusze OP KWP w Katowicach. Finansowy wkład w realizację idei wniosły komendy rejonowe policji, cywilni pracownicy KWP, do których zwrócono się z prośbą o datki oraz członkowie Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r.

Projekt Grobu wykonała mgr inż. Maria Polańska z Wydziału Inwestycji KWP w Katowicach. Senator RP Jan Jesionek zainteresował projektem budowy Grobu Policjanta dyrektora Huty „Baildon” w Katowicach mgr Jacka Jagodzińskiego i załogę huty, gdzie wykonano stalową trumnę.

Budowa pomnika trwała trzy i pół miesiąca - od czerwca do września 1993 r. W rok po zawiązaniu się Społecznego Komitetu Budowy 17 września 1993 roku w Archikatedrze p.w. Chrystusa Króla w Katowicach odbyła się uroczysta Msza żałobna koncelebrowana przez Ks. abp Damiana Zimonia - Metropolitę Katowickiego. Msza rozpoczęła uroczysty pogrzeb szczątków nieznanego policjanta, ekshumowanego w Miednoje 16 sierpnia 1991 roku oznakowanych nr kolejnym I/15 i przekazanych Stowarzyszeniu 26 sierpnia 1991 roku przez płk prof. Bronisława Młodziejewskiego.

Szczałki nieznanego funkcjonariusza Policji II RP zostały złożone pod 5 metrowym drewnianym krzyżem (w 2000 roku krzyż został wymienny na stalowy o wysokości 8 m) w granitowym grobie między dwoma skrzydłami Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach. Na płycie grobu umieszczono napis dużymi literami łacińskimi: GRÓB POLICJANTA POLSKIEGO oraz odlaną

z brązu czapkę policyjną z numerem służbowym 1399. Przy Grobie umieszczono tablice z nazwiskami zamordowanych policjantów. Grób Policjanta Polskiego stał się miejscem prawdy o zbrodniczym systemie komunistycznym, miejscem zadumy nad losami Polaków, których prochy pozostały na zawsze w obcej ziemi i miejscem modlitwy dla rodzin zamordowanych przez NKWD i Armię Czerwoną funkcjonariuszy Policji II RP.

16 września 1995 roku przy Grobie Policjanta Polskiego stanął Prezydent RP Lech Wałęsa i oddał hołd męczeńskiej śmierci funkcjonariuszy Policji II RP.

Co roku przy Grobie Policjanta Polskiego - Miejscu Pamięci Narodowej są organizowane ogólnopolskie uroczystości upamiętniające Zbrodnię Katyńską (kwiecień) i 17 września - Agresję Związku Radzieckiego na Polskę (wrzesień).

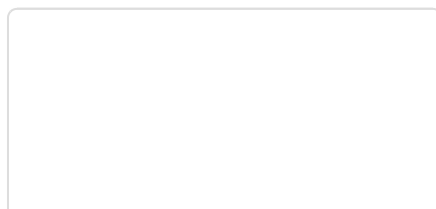
Głównym organizatorem uroczystości jest Zarząd Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r. z siedzibą w Katowicach.

W latach 1993-2010 społecznym opiekunem Grobu Policjanta Polskiego był Hubert Szymkowiak - członek Zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r. a od 2010 roku opiekunem społecznym jest Grzegorz Grześkowiak - przedstawiciel Zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r. z/s w Katowicach.

W roku 2018 a w 25. rocznicę utworzenia i poświęcenia tego miejsca pamięci narodowej przeprowadzono renowację Grobu Policjanta Polskiego w ramach prac zleconych przez Oddział IPN w Katowicach, poprzez wypoziomowanie elementów granitowych, uzupełnienie liternictwa oraz przebudowę wiecznego znicza.

Źródło: tekst na podstawie artykułu G. Grześkowiaka (OSRP 1939 r.)

Fotografie: OSRP 1939 r., IPN o. Katowice oraz Policja 997 (policja.pl)





Ocena: 5/5 (4)

[Tweet](#)